

Разнообразны формы организации работы, к примеру, групповые, подгрупповые занятия организуются как в помещении, так и на открытом воздухе. При необходимости, с учётом индивидуальных запросов и потребностей применяются индивидуальные формы организации занятий. Целенаправленно используются:

– дидактические игры «Собери пазлы — отгадай объект», «Чего не хватает?», «Обозначь маршрут на план карте», «Топографы», «Строим маршрут»;

– конкурсные задания «Отгадай по описанию», «Цепочка», «Брейн-ринг», «Загадки-отгадки», «Чья команда быстрее построит маршрут?»;

– прогулки-разведки «Идём по маршруту», «Юные туристы», «По карте идём — к месту придём», «Короткий маршрут»;

– игровые занятия и квест-игры исторической направленности «Достопримечательности нашего города», «Памятники нашего города», «Знатоки местности», «Путешествуем по своему городу» и др.

Параллельно проводится и работа с законными представителями воспитанников, при этом преследуется цель вызвать интерес к детскому туризму как одному из самых эффективных средств совместного полезного семейного отдыха и познавательной деятельности в рамках духовно-нравственного воспитания и привития патриотических чувств.

Законные представители воспитанников приглашаются на открытые практические совместные занятия по обучению воспитанников туристическим навыкам, а также в походы к объектам достопримечательностей нашего города, историческим и культурным памятникам.

Заключение. Работа по реализации программы дополнительного образования детей и молодежи туристско-краеведческого профиля помогает сформировать у детей на эмоционально-чувственном уровне основы гражданственности и патриотизма. Организованная туристическая деятельность с детьми способствует духовно-нравственному развитию, воспитанию патриотического самосознания. Посещая культурно-исторические места и проникаясь духом исторических времён, ребёнок начинает ощущать свою причастность к истории малой родины, той местности, где он живёт. Развитие туристско-краеведческого направления является инвестицией в личностное развитие юных граждан, способствует воспитанию у детей любви к своей малой родине, стране.

Список цитируемых источников

1. Лыкова, Т. Р. Патриотическое воспитание в процессе культурно-познавательного туризма [Электронный ресурс] / Т. Р. Лыкова // Культура и образование. — 2014. — № 10. — Режим доступа: <http://vestnik-tzi.ru/2014/10/2362>. — Дата доступа: 20.09.2022.
2. Гени, В. Х. План предприемлемого путешествия в чужие края, сочиненный по требованию некоторых особ содержания благородного пансиона Вениамином Геншем / В. Х. Генш. — М.: Печ. при Импер. Моск. ун-те, 1777. — 7 с.
3. Типовая программа дополнительного образования детей и молодежи (туристско-краеведческий профиль) / М-во образования Респ. Беларусь. — Минск: Нац. ин-т образования, 2017. — 42 с.

УДК 373.21

Філіпчык Наталля Сяргееўна

*Дзяржаўная ўстанова адукацыі «Гарадзішчанскі дзіцячы сад Баранавіцкага раёна»,
г. п. Гарадзішча, Рэспубліка Беларусь, gorodistche-sad@bar-roo-edu.brest.by*

МУЛЬТИМЕДЫЙНЫЯ ТЭХНАЛОГІІ ДЛЯ ФАРМІРАВАННЯ ПАТРІЯТЫЧНЫХ ПАЧУЦЦЯЎ У ДАШКОЛЬНІКАЎ (З ВОПЫТУ РАБОТЫ)

У артыкуле раскрываецца вопыт работы па выкарыстанні сродкаў візуалізацыі інфармацыі ў адукацыйным працэсе. Апісаны метады візуалізацыі ў рабоце з дзецьмі дашкольнага ўзросту.

Ключавыя словы: візуалізацыя; дашкольны ўзрост; патрыятызм.

Filipchik Natalya Sergeevna

*State Education Institution "Gorodishchensky Kindergarten of the Baranovich District",
Gorodistche, the Republic of Belarus, gorodistche-sad@bar-roo-edu.brest.by*

MULTIMEDIA TECHNOLOGIES FOR FORMING PATRIOTIC FEELINGS IN PRESCHOOL CHILDREN (FROM WORK EXPERIENCE)

The work reveals the experience of the use of information visualization in the educational process. The methods of visualization in work with preschool children are described.

Key words: visualization; preschool age; patriotism.

Уводзіны. Любоў да роднага горада, гонар за сваю краіну маюць вялікае значэнне для развіцця асобы дзіцяці. Без любові да Радзімы і павагі да яе гісторыі і культуры немагчыма выхаваць грамадзяніна і патрыёта сваёй Радзімы, сфарміраваць у дзяцей пачуццё ўласнай годнасці, станоўчых якасцей асобы.

Дашкольны ўзрост — лепшы перыяд для пачатку фарміравання ў дзіцяці пачуцця патрыятызму, так як дзеці ў гэтым узросце вельмі дапытлівыя, спагадлівыя, успрымальныя. Яны лёгка адгукаюцца на ўсе ініцыятывы, умеюць шчыра спачуваць і суперажываць, бо менавіта ў дашкольным узросце ўзнікаюць вялікія магчымасці для сістэматычнага і паслядоўнага маральнага выхавання дзяцей. Адбываецца фарміраванне духоўнай асновы дзіцяці, эмоцый, пачуццяў, мыслення, працэсаў сацыяльнай адаптацыі ў грамадстве, пачынаецца працэс усведамлення сябе ў навакольным свеце. Менавіта гэты адрэзак жыцця дзіцяці з’яўляецца найбольш спрыяльным для эмацыйна-псіхалагічнага ўздзеяння, так як яго вобразы вельмі яркія і моцныя, і таму яны застаюцца ў памяці надоўга, а часам і на ўсё жыццё, што вельмі важна ў выхаванні патрыятызму.

Важны крок у патрыятычным выхаванні дашкольнікаў — як мага раней абудзіць у дзяцей любоў да роднай зямлі, краіны, выпрацаваць у іх такія рысы характару, якія дапамогуць стаць годным чалавекам і годным грамадзянінам сваёй краіны, выходзяць у іх любоў і павагу да роднага дому, дзіцячага сада, да вуліцы, роднага пасёлка, сфарміраваць пачуццё гонару за дасягненні краіны, мужнасць воінаў, развіваць цікавасць да даступных дзіцяці з’явам грамадскага жыцця [1].

Асноўная частка. Патрыятычнае выхаванне пранізвае ўсе віды дзіцячай дзейнасці ў паўсядзённым жыцці і арганізаванай адукацыйнай дзейнасці. У сваёй працы мы стараемся фарміраваць у дзяцей патрэбу ўдзельнічаць у справах на карысць прыроды і людзям, дапамагаем ім усвядоміць сябе неад’емнай часткай малой радзімы. Выхаванне дзяцей ажыццяўляецца штодня, у арганізаванай адукацыйнай дзейнасці, мерапрыемствах, святах, гульнях і побыце. Праца будзе такім чынам, каб пачуццё патрыятызма праходзіла праз сэрца кожнага выхаванца.

Каб дасягнуць пэўнага выніку, неабходна знаходзіць нетрадыцыйныя тэхналогіі візуалізацыі, якія будуць уздзейнічаць на дзіця, яго эмацыйную і маральную сферы. Прычым такія тэхналогіі візуалізацыі, якія не здаваліся б дзіцяці сумнымі, празмерна павучальнымі, а натуральна і гарманічна напаўнялі яго светапогляд зместам.

У працэсе навучання мы выкарыстоўваем наступныя тэхналогіі візуалізацыі ўздзеяння на дзяцей: экскурсія ў музей; экскурсія да помніка загінуўшых салдат падчас Вялікай Айчыннай вайны; наведванне бібліятэкі; прэзентацыя фотаздымкаў Вялікай Айчыннай вайны, нашага пасёлка, слаўтасцей Беларусі; конкурс па патрыятычнаму выхаванню «Традыцыі нашай сям’і»; выставы малюнкаў, вырабаў і фота на ваенную тэматыку; афармленне вугалка «Побыт беларусаў»; заняткі, вольны час, святы сумесна з членамі сям’і дашкольнікаў («Таты і дзядулі — нашы абаронцы Айчыны», «Дзень маці»).

Па меры падростання дзіцяці мэтазгодна знаёміць яго з прыродай і слаўтасцямі роднага краю, геаграфічнымі падзвігамі жыхароў вобласці, іх працоўнымі, спартыўнымі і іншымі дасягненнямі, знакамітымі землякамі і іх заслугамі, паказваць помнікі, устаноўленыя ў іх гонар. Вельмі важна тлумачыць выхаванцам, што азначае назва вуліцы, на якой ён жыве, роднага горада ці пасёлка. Вялікая падмога ў гэтым — дэманстрацыя выхаванцам мультымедычных прэзентацый. У адукацыйным працэсе мы так сама выкарыстоўваем наступныя прэзентацыі: наглядны матэрыял, які ілюструе аповяд выхавальніка; мультымедычнае афармленне патрыятычных мерапрыемстваў.

Наглядны матэрыял, які ілюструе аповяд выхавальніка, неабходны, бо дзецям дашкольнага ўзросту вельмі важная нагляднасць, апора на жыццёвы вопыт. Таму вялікай падмогай у патрыятычным выхаванні з’яўляецца назіранне дзецьмі тых аб’ектаў, аб якіх распавядае дарослы. Гэта стымулюе ўзнікненне новых, цікавых і зразумелых уражанняў і пачуццяў. Відэафільмы, слайды могуць эфектыўна дапоўніць займальны аповяд пра слаўтасці, цікавы ўспамін каго-небудзь з дарослых, забаўны гістарычны факт. Мультымедычнае афармленне патрыятычных заняткаў і мерапрыемстваў (напрыклад, прэзентацыі для патрыятычных святаў «Дзень народнага адзінства», «Дзень абаронцаў Айчыны», «Дзень Перамогі», «Дзень пасёлка») стымулюе дзяцей да праявы большай актыўнасці, стварае мерапрыемствам эмацыйны фон, закранае пачуццёвую сферу дзіцяці. Выкарыстанне прэзентацый спрыяе эмацыйнасці дашкольнікаў, робіць святы цікавымі, сучаснымі, выклікае ў дзяцей эмацыйны водгук, выходзіць патрыятычныя пачуцці. Мультымедычныя тэхналогіі дазваляюць арганізаваць інтэрактыўную дзейнасць: гульні, заснаваныя на кароткіх пытаннях, выбары аднаго варыянту адказу з прапанаваных, напрыклад, карцінкі («Помнікі ў нашым пасёлку», «Слаўтасці роднага краю»), конкурсы («Знаўцы дасягненняў нашых землякоў»), віктарыны «Наш пасёлак у прошлым стагоддзі», «Вуліцы горада». Уяўленні дзяцей аб родным краі — аснова знаёмства з паняццямі «краіна», «радзіма», «геральдычныя сімвалы», «сталіца».

Патрыятычнае выхаванне дашкольнікаў павінна грунтавацца на такіх узроставых асаблівасцях, як багатае ўяўленне і высокі пазнавальны інтарэс. Каб інфармацыя выходзіла ў дзяцей патрыятычныя пачуцці, яна павінна быць цікавай, яркай, захапляльнай, падавацца дашкольнікам эмацыйна афарбаванай форме, праламляцца праз асобу дарослага, даносіцца даступнай мовай. Толькі ў гэтым выпадку ў душы дзіцяці абавязкова застанецца след.

Паколькі вядучай дзейнасцю выхаванцаў з’яўляецца гульня, мэтазгодна праводзіць з імі гульні на патрыятычныя тэмы з выкарыстаннем інтэрактыўнай дошкі. Найбольш распаўсюджаным відам, безумоўна, з’яўляюцца дыдактычныя гульні з інтэрактыўнай дошкай («Падарожжа па карце», «Знайдзі свой сцяг», «Вуліцы нашага пасёлка», «Прырода роднага краю»).

Значным стымулам патрыятычнага выхавання з'яўляецца знаёмства дзяцей дашкольнага ўзросту з фальклорам і народнымі промысламі. Таму выхаванцам неабходна чытаць беларускія народныя казкі, паказваць ілюстрацыі да іх. Сучасныя мультымедыя дазваляюць суправаджаць чытанне яркімі, маляўнічымі, абуджальнымі пачуццямі, малюнкамі, глядзець разам добрыя мультфільмы, слухаць народныя песні, глядзець народныя танцы, адгадваць загадкі, развучаць прыказкі, прымаўкі, засвойваць іх сэнс. Творы фальклору даступныя дзіцячаму ўспрымання, а таму займальныя. Сістэматычнае ўзаемадзеянне дзіцяці з фальклорам з'яўляецца магутным стымулам для павагі ім сваёй нацыянальнай культуры, сваёй краіны.

Дашкольнікаў неабходна прывычаць да народнага мастацтва як асновы нацыянальнай культуры. З гэтай мэтай эфектыўна арганізоўваць віртуальныя экскурсіі на фальклорныя мерапрыемствы. Сучасныя мультымедычныя тэхналогіі дазваляюць наведаць не толькі актуальныя мерапрыемствы, але і тыя, якія праводзіліся раней, ствараць выхоўваючыя сітуацыі, паказаць народныя промыслы і арганізаваць затым ручную працу дзяцей на фальклорную тэматыку (тэматычныя маляванне, лепка, аплікацыя). Выкарыстанне тэхналогій візуалізацыі паказала, што ў дзяцей дашкольнага ўзросту значна павысіўся узровень сфарміраваных маральна-патрыятычных ведаў і правільных адносін да сваёй краіны, пасёлка, жывёльнага і расліннага света; на занятках па патрыятычнаму выхаванню дзеці сталі больш уважлівымі, з цікавасцю слухалі апавяданні пра пасёлка, краіну, задавалі шмат дадатковых, цікавых для іх пытанняў; з задавальненнем распавядалі аб сваёй сям'і, сямейных традыцыях; усе дзеці добра ведалі сваё імя, прозвішча, узрост; праяўлялі любоў да бацькоў, бабулі, дядулі, роднай хаты, пасёлку, сям'і; паважліва ставіліся да чалавека і вынікаў яго працы; сталі ўважлівыя да эмацыйнага стану іншых, праяўлялі спачуванне, актыўна выказвалі гатоўнасць дапамагчы; цікавіліся прадметным і сацыяльным светам, мелі уяўленне аб тым, што добра і што дрэнна, у ацэнцы ўчынкаў і дзеянняў абавіраліся на маральныя ўяўленні.

Вельмі важна далучаць дзяцей да таго, што дапаможа ім стаць людзьмі адказнымі, з актыўнай жыццёвай пазіцыяй, якія будуць адчуваюць дачыненне да роднага краю, яго гісторыі, традыцый, якія паважаюць Радзіму, любяць сваю сям'ю, гатовы да выканання сваіх грамадзянскіх абавязкаў.

Заклучэнне. Сёння патрыятычнае выхаванне дзяцей набывае вялікую актуальнасць. Мультымедычныя тэхналогіі для фарміравання патрыятычных пачуццяў у дашкольнікаў выкарыстоўваюцца ў якасці нагляднага матэрыялу, які ілюструе апавяд выхавальніка, мультымедычнага афармлення патрыятычных мерапрыемстваў; асновы інтэрактыўнай дзейнасці, у першую чаргу, гульнявой.

Спіс цытаваных крыніц

1. Вучэбная праграма дашкольнай адукацыі для ўстаноў дашкольнай адукацыі з беларускай мовай навучання і выхавання [Электронны рэсурс]. — Рэжым доступа: <https://adu.by>. — Дата доступа: 04.01.2023

УДК 373

Чужеземец Мария Вячеславовна

Государственное учреждение образования «Дошкольный центр развития ребёнка № 1 г. Лиды», г. Лиды, Республика Беларусь, tsereh2010@yandex.ru

ПАРТНЁРСКАЕ ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ С ЗАКОННЫМИ ПРЕДСТАВИТЕЛЯМИ ВОСПИТАННИКОВ ПО ФОРМИРОВАНИЮ У ДЕТЕЙ КУЛЬТУРЫ ТРУДОВОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ

В статье представлен опыт работы учреждения дошкольного образования с законными представителями воспитанников по формированию культуры трудовой деятельности. Рассматриваются наиболее эффективные формы организации сотрудничества с семьей, такие как родительские собрания, трудовые акции, дни открытых дверей, дистанционные формы взаимодействия, пополнение предметно-развивающей среды по вопросам приобщения воспитанников к трудовой деятельности.

Ключевые слова: взаимодействие; культура трудовой деятельности; сотрудничество с семьей; родители; формы работы, трудовые акции.

Chuzhezemets Maryia Vyacheslavovna

State Educational Institution "Preschool Child Development Center № 1 of Lida", Lida, the Republic of Belarus, tsereh2010@yandex.by

PARTNERSHIP INTERACTION WITH LEGAL REPRESENTATIVES OF PUPILS TO FORM A CULTURE OF WORK ACTIVITY IN CHILDREN

The article presents the experience of a preschool education institution working with parents on the formation of a culture of work activity in children. Effective forms of organizing cooperation with the family are considered, such as parent meetings, labor actions, open days, remote forms of interaction on the issues of introducing pupils to work.

Key words: interaction; work culture; cooperation with the family; parents; forms of work, labor actions.